

Wybrane materiały ze Sprawozdania Skarbnika Kościoła za lata 2008–2012

W czasie tej kadencji byliśmy świadkami Bożego prowadzenia i jego wielorakich błogosławieństw. Wielki wysiłek został włożony w osiąganiu podstawowych celów oraz w koordynowanie i normowanie działalności Kościoła w naszym kraju zwłaszcza od strony finansowej i gospodarczej. Nie wszystko udało się zrealizować. W poniższych punktach ta służba została scharakteryzowana.

I. DZIAŁALNOŚĆ KOŚCIOŁA NA TLE SYTUACJI GOSPODARCZEJ NASZEGO KRAJU.

Okres lat 2008–2012 rozpoczął się wielkim wybuchem kryzysu na światowych giełdach wywołany boomem kredytów hipotecznych w USA, które okazały się niespłacalne. Wierzytiele i inwestorzy banków stracili wielkie sumy liczone w miliardach dolarów. Interwencja rządów USA i innych krajów doprowadziła do ustabilizowania sytuacji kosztem przyszłych pokoleń podatników. Niestety w kolejnych latach okazało się, że teraz rządy są niewypłacalne, co miało miejsce w Grecji i na Cyprze. By temu zaradzić inne kraje i organizacje finansowe muszą przyjść z pomocą kolejny raz kosztem przyszłych podatników. Oczywiście problem został zaleczony, ale nie wyleczony i przerzuty tego raka mogą pojawić się w innych miejscach. Polska oczywiście jeszcze w tej kadencji wychodziła z obronną ręką, jednak kroczące spowolnienie gospodarcze daje znać w postaci zwiększenia inflacji, bezrobocia i biedy.

...

II. SPRAWY KADROWE

Działalność pionu finansowo-gospodarczego w minionej kadencji prowadzona była dzięki poświęconej stałej kadrze współpracowników w poszczególnych jednostkach:

Zarząd Kościoła – główna księgowa: Elżbieta Gancarz; kasjer Anna Chalupka do 08/2012 i Agnieszka Baranowska od 09/2012; zarządca nieruchomości: Mirosław Staszczuk do 06/2010 i Waldemar Kutrzeba od 07/2010.

Kościelny Fundusz Socjalny - samodzielna księgowa: Anna Chalupka do 08/2012 i Agnieszka Baranowska od 09/2012.

Chrześcijańska Służba Charytatywna – główna księgowa: Elżbieta Kalińska do 10/2011 i Beata Dąbrowska od 11/2011.

Dom Opieki „Samaritanin” – główna księgowa: Renata Sadlik.

Korespondencyjna Szkoła Biblijna – samodzielna księgowa: Lidia Kura.

Ośrodek Radiowo-Telewizyjny „Głos Nadziei” – główna księgowa: Elżbieta Gancarz.

Wydawnictwo „Znaki Czasu” – główna księgowa: Elżbieta Łyszkowicz.

Wyższa Szkoła Teologiczno-Humanistyczna – główny księgowy: Mariusz Gebel.

Zmiany kadrowe były konieczne, ale nie zawsze one rozwiązały problem zaległości w prowadzeniu ksiąg. Nie tylko umiejętności pracownika oraz wykonywanie nadgodzin decyduje o jakości i terminowości w tej pracy. Ilość zadań i ich skomplikowanie ma podstawowe znaczenie.

W minionym czasie organizowane były dla tego pionu spotkania szkoleniowo-integracyjne z udziałem interesujących prelegentów oraz szczególnych uczestników takich jak skarbników i księgowych z Unii Bałtyckiej w 2012 r. Również odbywały się na bieżąco indywidualne konsultacje w poszczególnych jednostkach kościelnych. Ważnym elementem w funkcjonowaniu działu finansowo-gospodarczego są warunki lokalowe w jakich przychodzi pracować pracownikom i stąd też Zarząd Kościoła podjął remont pomieszczeń dla tego typu potrzeb.

III. KONTROLE

Audytorów z Generalnej Konferencji.

Zarząd Kościoła, Wydawnictwo, WSTH oraz diecezje były corocznie poddawane profesjonalnej kontroli audytorów z Generalnej Konferencji. Również w odstępach 2-3 letnich odbywały się one w innych instytucjach. Większa część tych kontroli odbyła się przy tłumaczeniu skarbnika Kościoła lub jego konsultacji. Za uważalny jest fakt zmniejszenia się liczby zaleceń pokontrolnych co świadczy o wdrażaniu właściwych procedur. Przed każdym przystąpieniem do kontroli audytorzy zbierają odpowiednie materiały i przeprowadzają wywiad, który ma służyć zidentyfikowaniu obszarów szczególnej troski. Wnioski z tych kontroli były przedkładane stosownym Radom tych jednostek kościelnych. Interesującym jest fakt, że w minionej kadencji nikt z Polski nie pisał do tej Służby Audytorskiej z prośbą o zbadanie takiej czy innej sprawy finansowej budzącej wątpliwości, choć taka możliwość zawsze istnieje.

Inne kontrole w instytucjach.

Zgodnie z ustawą o Organizacjach Pożytku Publicznego Chrześcijańska Służba Charytatywna od zakończenia 2010 r. poddawana jest corocznej kontroli Kancelarii Biegłych Rewidentów „Quatro” z Wrocławia, z których wnioski były przedkładane Radzie ChSch. Ponadto skarbnik regularnie kontrolował prawidłowość zamknięcia ksiąg oraz innych kwestii w Administracji Domów Kościelnych, Chrześcijańskiej Służby Charytatywnej, Domu Opieki „Samarytanin” oraz Korespondencyjnej Szkoły Biblijnej. Ostatnio w ten proces zostali zaangażowani jeszcze Zenon Skorupski i Tomasz Kosowski, gdzie ten ostatni sprawdzał Ośrodek Radiowo-Telewizyjny „Głos Nadziei”.

Rewidentów diecezjalnych w zborach.

Prawo zborowe zobowiązuje diecezje do kontroli ksiąg rachunkowych zborów. Szczegóły w tej sprawie znajdują się w sprawozdaniach poszczególnych diecezji. Z obserwacji wynika, że najlepiej tę kwestię ma rozwiązana Diecezja Południowa.

IV. ZARZĄDZANIE I PLANOWANIE.

Kościół charakteryzuje się kolegialnym systemem zarządzania i planowania. W celu prawidłowego zarządzania i planowania w skali całego Kościoła w Polsce kluczowymi i systemowymi sprawami finansowo-gospodarczymi zajmują się ciała kolegialne: Komitet Strategiczno-Budżetowy Rady Kościoła oraz Komitety ds. Wynagrodzeń.

1. Komitet Strategiczno-Budżetowy.

Komitet wybrany przez Radę Kościoła składający się z przedstawicieli Zarządu Kościoła, przewodniczących diecezji oraz przedstawiciela instytucji w ciągu kadencji zebrał się 16 razy i podjął 139 uchwał wraz z towarzyszącymi im szczegółowymi załącznikami. Za merytoryczne przygotowanie tych uchwał był odpowiedzialny skarbnik Kościoła przy wsparciu skarbników diecezji.

...

2. Komitety ds. Wynagrodzeń Zarządu Kościoła i innych jednostek.

Sprawy wynagrodzeń są ściśle regulowane przepisami administracyjnymi Wydziału (TED), oraz uzupełniająco przepisami uchwalanymi przez Radę Kościoła. Skarbnik przygotowuje materiały dla Komitetu w Zarządzie Kościoła, a we wszystkich pozostałych jednostkach jest ich przewodniczącym. Posiedzenia odbywają się raz w roku. Kierując się ww. przepisami ustalane jest uposażenie każdego pracownika i pastora.

Kierownictwa każdej jednostki są odpowiedzialne za wdrożenie decyzji podjętych przez powyższe organy. Ponadto odpowiedzialne są one za dysponowanie funduszami zgodnie z zatwierdzonymi budżetami (uchwalanymi przez ich organa kolegialne) oraz przede wszystkim w miarę posiadanych środków finansowych. Nikt nie zwolni z odpowiedzialności za sytuację finansową danej jednostki kościelnej, najpierw głównego przełożonego, a potem głównego księgowego.

V. ZARZĄDZANIE BUDYNKAMI.

Zarząd Kościoła zarządza poprzez swoją Administrację Domów i Nieruchomości Kościelnych następującymi budynkami i lokalami:

1. Warszawa, ul. Foksal 8 2.456 m² powierzchni użytkowej;
2. Warszawa, ul. Turecka 1 482 m² - : -
3. Warszawa, ul. Jeżynowa 5 235 m² - : -
4. Warszawa, ul. Ks. J. Popiełuszki 17B/5 - mieszkanie
5. Radom, ul. Domagalskiego 9/4 - mieszkanie
6. Brwinów, ul. 11 listopada 3/5 - mieszkanie
7. Łowicz, ul. Os. Dąbrowskiego 23/9 - mieszkanie

W nich przeprowadzono następujące poważniejsze remonty:

1. Warszawa, ul. Foksal 8 – remonty kapitalne lub przebudowy lokali.
 - a) Mieszkanie nr 20 (poprzedni numer 20A).
 - b) Pokoje gościnne lokal nr 18.

- c) Mieszkanie nr 16 (poprzedni numer 20B).
- d) Mieszkanie nr 1. (poprzedni nr 15)
- e) Lokale piwniczne nr 1.36 do 1.39 i 1.5-1.6

2. Warszawa, ul. Foksal 8 – pozostałe remonty.

- a) Północna elewacja budynku.
- b) Korytarz dolny wejściowy do budynku i klatka schodowa
- c) Korytarz Zarządu Kościoła.

3. Warszawa, ul. Turecka 1 – remonty kapitalne lub przebudowy lokali.

- a) Częściowa przebudowa mieszkania nr 4 (poprzedni numer 9).
- b) Modernizacja instalacji elektrycznych w klatce schodowej;
- c) Nowe przyłącze gazowe do nowopowstałego mieszkania.
- d) Remont i przebudowa lokalu nr1 i 1a wynajętych na działalność handlową.

4. Warszawa, ul. Jeżynowa 5- remonty kapitalne lub przebudowy lokali;

- a) Ocieplenie i elewacja budynku.
- b) Remont mieszkania nr 4 z przebudową łazienki.
- c) Remont klatki schodowej.
- d) Częściowy remont dachu.

5. Warszawa, ul. Ks. J. Popiełuszki 17B/5

- a) Remont generalny mieszkania wraz z przebudową ścian.
- b) Wymiana okien.

Dokonano również szeregu inwentaryzacji architektonicznych i przeglądów w budynkach warszawskich, choć proces ten wymaga jeszcze kontynuowania.

VI. SYTUACJA FINANSOWA JEDNOSTEK KOŚCIELNYCH.

1) Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP.

Obejmuje to Zarząd Kościoła i Administrację Domów i Nieruchomości Kościelnych. W minionej kadencji sytuacja finansowa tych jednostek, w tym zadłużenie wobec TED pozostawało na stabilnym poziomie. Ponadto jesteśmy Bogu wdzięczni za to, że pobłogosławił nas w 2011 i 2012 roku dwoma spadkami pochodzącymi od wyznawców mieszkających na Mazurach i na Śląsku, dzięki którym mogliśmy przeznaczyć więcej środków na różne działania remontowe jak i misyjne, popierając projekty własne jak i innych jednostek kościelnych. Również na działalność oddziałową, zwłaszcza na sprawy młodzieżowe, pathfindersów, oraz dobrej informacji dla wyznawców i nie-wyznawców na forach internetowych i w innych mediach (oddział komunikacji) przekazano najwięcej środków w 2012 r. To sprawiło, że na koniec kadencji zgodnie ze sprawozdaniami finansowymi oraz opinią audytora kościelnego wskaźniki finansowe sięgają prawie wymaganego poziomu 100% tj. (kapitał pracujący - 98% i płynność - 92%). Taką dobrą sytuację finansową, jak pamięć skarbnika sięga wstecz aż do roku 1988, nigdy Zarząd Kościoła nie miał. Oczywiście wyzwania finansowe są wciąż przed nami, a największy z nich to zobowiązania emerytalne wobec byłych i przyszłych emerytów kościelnych, które po obliczeniu przez audytorów kościelnych przekraczają kwotę sześciu milionów złotych

2) Chrześcijańska Służba Charytatywna

Jednostka ta od 2009 roku posiada nowego dyrektora, a od końca 2011 r. nową główną księgową. Od czasu uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego w 2004 r. sięga coraz skuteczniej po środki z 1% podatku.

Ocena obecnej sytuacji finansowej:

- a) Działalność podstawowa - to projekty celowe oraz funkcjonowanie filii i innych jednostek realizujących różne aspekty działalności charytatywnej - utrzymuje się ze środków pozyskanych z 1% podatku lub przekazanych przez darczyńców. Rachunek wyników tego działu jest pozytywny.
- b) Działalność Zarządu ChSCH była dotowana przez Kościół do końca 2011 r. Obecnie utrzymuje się z własnych środków. Rachunek wyników tego działu jest również pozytywny.
- c) Funkcjonowanie ośrodków zdrowego życia otoczone było wielką troską. W obiektach tych rozpoczęto wiele remontów. W ośrodku „Zatonie” dzięki dużej dotacji z Generalnej Konferencji (dary 13-soboty) w zeszłym roku wyremontowano wewnątrz budynek B. Również prace rozpoczęto w ośrodku „Przystań” w Grzybowie oraz planowane są dalsze prace w ośrodku „Orion” w Wiśle. To wszystko widać w rachunku wyników, w którym kwota kosztów przewyższa przychody.
- d) Ogólna sytuacja finansowa jest stabilna. W minionej kadencji jednostka ta wyszła na drugie miejsce, po WSTH, pod względem wartości rocznych obrotów, z tą różnicą, że różnorodność jej działalności jest tak obszerna, że wymaga dużego nakładu pracy księgowości. Przed tą jednostką stoją kolejne wyzwania: stała baza darczyńców i dom opieki w Lidzbarku Warmińskim. Wierzę, że z Bożą pomocą i te wyzwania da się rozwiązać.

3) Dom Opieki „Samarytanin”

Jednostka ta jest stabilna finansowo. Jest największym pracodawcą na stałe zatrudnionych osób w Kościele. Jej główne przychody pochodzą z opłat pensjonariuszy - 66% i dotacji państwowej - 30% zabezpieczonych prawem państwowym. Natomiast wszelkie inwestycje czy główne remonty były prowadzone dzięki znaczącemu wsparciu sponsorów. Standard jej obiektów jest naprawdę wysoki. Interesującym jest, że dzięki wieloletnim zabiegom jednostka ta ma zgromadzony fundusz kościelny wydzielony, który może służyć jako rezerwa w sytuacjach trudnych.

4) Korespondencyjna Szkoła Biblijna

Jednostka ta funkcjonuje w połączeniu z Korespondencyjną Szkołą Lepszego Życia. Jednostki te są niewielkie, ale wykonują potrzebną służbę misyjną, na którą Kościół nigdy nie żałował pieniędzy. Jeżeli chodzi o bazę finansową to jest ona skromna, ale stabilna i wystarczająca do zadań jakie Kościół jej wyznacza. Jeżeli jednostka ta podejmuje nowe inicjatywy to tylko pod warunkiem wcześniejszego zapewnienia środków. Wierzę, że dotychczasowi sponsorzy dalej będą wspierać tę misję.

5) Ośrodek Radiowo-Telewizyjny „Głos Nadziei”

Jednostka ta mimo szeroko zakrojonego programu pracy jest finansowo stabilna. Zatrudnia fachową kadre, a sprawy finansowe dzięki dotychczasowemu dyrekto-

rowi załatwiała z rozmysłem i efektywnie. Warto zauważyć, że w minionym roku 20% jej kosztów zostało pokryte z przychodów własnych. Otwarcie nowej gałęzi służby jakim jest Hope Channel – Polska jest wyzwaniem finansowym, ale z Bożą pomocą Kościół spróbuje temu sprostać.

6) Wydawnictwo „Znaki Czasu”

Wydawnictwo jako najstarsza niedieczęjalna jednostka znalazła się na rozdrożu. Ubiegły rok jak i poprzedni zakończył się stratą. Choć jednostka jest wypłacalna to jednak stan ten nie jest zadowalający. Główne przyczyny tego stanu rzeczy tkwią w dotychczasowym nieefektywnym ekonomicznie systemie dystrybucji produktów i towarów, w którym zamiast spodziewanej zapłaty średnio przez dwa miesiące w księgach pozostają tylko długi. To darmowy kredyt kupiecki. Ponadto brak dostosowania planu wydawniczego do analizy dochodowości przedtem sprzedanych produktów mógł dołożyć się do tego stanu. Nie mniej jednak Zarząd Kościoła już w grudniu wypłacił dotację Wydawnictwu na poczet produktów, które mają spłynąć w tym roku, aby tej jednostce pomóc. Są to wyzwania, ale z Bożą pomocą Kościół może im podołać.

7) Wyższa Szkoła Teologiczno-Humanistyczna

Tutaj mamy do czynienia z jednostką, która przeszła przez burzliwy rozwój, choć okupiony kryzysami. W minionej kadencji mimo, że nabyła ona budynek w Nysie, była w stanie utrzymać pierwsze miejsce pod względem obrotów i zachować pozytywną sytuację finansową. Stan ten na koniec roku akademickiego 2011/2012 był lepszy niż na początku kadencji. Nie mniej jednak przed Szkołą jest wielkie wyzwanie jak przetrwać czas niżu demograficznego, który zdaniem ekspertów będzie trwał jeszcze przynajmniej kolejnych 5 lat. Również Szkoła ma problemy ze stratami energetycznymi w budynku centralnym (największym) w Podkowie. Wierzę, że z Bożą pomocą i we współpracy ze zespoloną kadrą pracowniczą Kościół może sobie z tymi problemami poradzić.

VII. POZOSTAŁE SPRAWY

1. ZALECENIA AUDYTORSKIE.

W opinii audytora Generalnej Konferencji pojawiło się stwierdzenie, że bez uprzedniej zgody Kościół założył jednostkę, która zajmuje się sprawami emerytalnymi (Kościelny Fundusz Socjalny). Informuję się, że Kościół założył w ostatnich 20-latach inne jednostki posiadające osobowość prawną jak Chrześcijańską Służbę Charytatywną lub Fundację ADRA-Polska i nikt tego nie kwestionował. Również przedstawiciele Zarządu Kościoła byli uczestnikami wielu posiedzeń Rady TED i nie spotkali, aby tworzenie jakichkolwiek jednostek było zatwierdzane na tych posiedzeniach. To niedopatrzenie zostanie naprawione przez wystąpienie do TED o taką aprobatę post-factum.

Kolejne stwierdzenie, dotyczące nie powołaniem przez Radę Kościoła Komitetu Przeglądowego Rewizji Finansowej. Jest to nowe zalecenie, które z istoty rzeczy nie mogło być zrealizowane, bo w dotychczasowej Radzie Kościoła była tylko jedna osoba, które kryteria członkostwa spełniała. Prawdopodobnie jedynym rozwiązaniem będzie powołanie jednego Komitetu dla wszystkich jednostek

Kościół, w którym jego członkowie będą spełniali kryteria i to być może pod warunkiem, że osoby niepracujące w Kościele będą pełniły tę służbę odpłatnie.

2. ODSZKODOWANIE

W dniu 19 kwietnia br. Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji wypłaciło Kościołowi odszkodowanie za przejętą w 1961 r. przez Skarb Państwa, nieruchomości ziemską (pole) - 6,5 ha. Została ona wraz z zabudowaniami (willa Szimanek), zakupiona w 1927 r. na potrzeby założenia Seminarium. W 1961 r. Kościół został powiadomiony, że nie jest już jego właścicielem. W 1992 r. Minister-Szef Urzędu Rady Ministrów stwierdził, że to przejęcie było rażącym naruszeniem prawa, ale niestety nie udało się uzyskać żadnej godziwej rekompensaty. Dopiero starania rozpoczęte pismem do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2.01.2006 r. poprzez wygrane procesy sądowe w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym z dnia 8 marca 2008r i w Naczelnym Sądzie Administracyjnym z dnia 26 marca 2009 r. doprowadziły do niepodważalnego rozstrzygnięcia na korzyść Kościoła. Mimo usilnych zabiegów jego przedstawiciele, ustalenie wartości odszkodowania i jego wypłacenie Ministerstwu zajęło 4 lata.

...

VIII. PODZIĘKOWANIA.

Dziękuję;

- *Bogu Wszchemogącemu za powołanie i wyposażenie mnie w niezbędne dary potrzebne w służbie, którą przyszło mi pełnić przez kolejną kadencję;*
- *Małżonce i dzieciom za zrozumienie dla mojej fizycznej czy pozornej nieobecności we własnym domu;*
- *Braciom z Transeuropejskiego Wydziału za rady;*
- *Przewodniczącemu pastorowi Pawłowi Lazarowi, sekretarzowi Markowi Rakowskiemu i Krzysztofowi Roszkowskiemu za dobrą współpracę i życzliwość, a pierwszemu szczególnie za pełne rozumienie spraw finansowych;*
- *Członkom Rady Kościoła i dyrektorom jednostek kościelnych za dobrą współpracę i zachętę;*
- *Współpracownikom w dziale finansowym, w kancelarii Kościoła, w administracji, skarbnikom i księgowym w diecezjach jednostkach kościelnych za dobrą współpracę.*

„Powstańcie, błogosławcie Pana, Waszego Boga, od wieków aż na wieki. Ty jedynie jesteś Panem! Ty stworzyłeś Ziemię i wszystko co jest na niej, Ty też wszystko to utrzymujesz. I niech każdy oddaje ci pokłon”.

Neh. 9,5-6.